



GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 1072 /DPSSG
DATA 10.05.2011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SUA
360 19.05.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*, inițiată de domnul deputat Mihail Boldea din Grupul parlamentar al PD-L (Bp. 93/2011).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare amendarea *Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare*, propunând următoarele:

- completarea art. 12 alin. (1) cu o nouă literă, lit. f¹), în sensul exceptării de la accesul liber al cetățenilor a informațiilor din dosarele penale aflate în faza de urmărire penală sau pe rol în instanțele de judecată, acestea putând fi făcute publice numai după o sentință definitivă;

- completarea art. 21 cu un nou alineat, alin. (4), care are următorul conținut:

„(4) Pentru divulgarea sau furnizarea în mod voluntar sau involuntar de informații din categoria celor cuprinde în cap. II, secțiunea 1, art. 12 conducătorul unității este sancționat disciplinar.”

II. Observații

1. Inițiatorul propunerii legislative semnalează, motivat, în *Expunerea de motive*, unele aspecte practice legate de divulgarea unor informații din

dosarele penale aflate în faza de urmărire penală sau în faza de judecată, aspecte care necesită a fi îndreptate.

Apreciem, însă, că soluția legislativă propusă nu este cea mai potrivită a remedia situația, pentru următoarele considerente:

- Legea nr. 544/2001 cuprinde deja elemente care reprezintă temei pentru o restricționare a accesului la astfel de informații din partea autorităților publice;

- forma în care este prezentată propunerea legislativă ar afecta însăși libertatea de exprimare, garantată de art. 10 din *Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, libertate care include și dreptul de a primi sau comunica informații.

Astfel, considerăm că unele informații din dosarele penale pot fi de interes public, însă numai judecătorul sau procurorul care instrumentează dosarul poate aprecia dacă prin comunicarea acestora s-ar aduce atingere procedurilor judiciare, drepturilor părților sau altor persoane fizice sau juridice. Apreciem că dosarul judiciar nu este public, iar accesul la informațiile din dosarele judiciare poate fi restricționat, motivat, prin decizia organului judiciar.

De altfel, Legea nr. 544/2001 prevede, deja, la art. 12 alin. (1) lit. e) și f) exceptarea de la accesul liber al cetățenilor a informațiilor privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare, precum și a informațiilor privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces.

Prin urmare, apreciem că art. 12 alin. (1) lit. e) și lit. f) din Legea nr. 544/2001 reprezintă un temei suficient ca organele judiciare să analizeze, de la caz la caz, dacă anumite informații pot fi date sau nu publicității.

2. Caracterul nepublic al urmăririi penale își găsește rațiunea în faptul că unele activități ar fi mult îngreunate, iar unele chiar imposibil de realizat, dacă persoanele cu interes direct în cauză, și nu numai acestea, ar cunoaște în amănunt întreaga strategie de cercetare a organelor de urmărire penală sau ar lua la cunoștință de întregul material probator înainte de terminarea urmăririi penale.

Astfel, în *faza de urmărire penală* niciuna din părțile în proces sau alți subiecți procesuali nu pot lua cunoștință de întregul material probator aflat la dosarul cauzei. Concluzionând, urmărirea penală are un caracter nepublic, motiv pentru care apreciem că nu se impune modificarea Legii nr. 544/2001,

în sensul avut în vedere de textul propunerii legislative în ceea ce privește această fază procesuală.

3. Referitor la *faza de judecată*, precizăm că Partea specială a *Codului de procedură penală* prevede la art. 287-312 o serie de norme cu caracter de principiu, reguli de bază ale fazei de judecată, menite să asigure obiectivitatea și imparțialitatea. Unul dintre aceste principii este *publicitatea* ședinței de judecată (art. 290).

Consacrarea acestui principiu este asigurată de dispozițiile art. 6 prg. 1 din *Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale* („Fiecare persoană are dreptul la judecarea în mod public”), iar pe plan intern, de dispozițiile constituționale ale art. 127¹, respectiv de cele ale art.12 din *Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. *Curtea Europeană a Drepturilor Omului* a statuat că publicitatea procedurilor organelor judiciare la care se referă art. 6 prg. 1 din Convenție are ca scop protejarea justițiabililor împotriva unei „*justiții secrete*”.

Prin transparența pe care o asigură administrării justiției, publicitatea dezbatelor contribuie la realizarea obiectivului esențial de derulare a unui proces echitabil în deplină concordanță cu principiile fundamentale ale oricărei societăți democratice. Art. 197 alin. (2) din *Codul de procedură penală* sancționează cu nulitatea absolută nerespectarea caracterului public al ședinței de judecată. Excepțiile de la acest principiu sunt prevăzute expres, fiind de strictă interpretare și aplicare.

Având în vedere cele prezentate, considerăm că nu pot fi adoptate norme juridice cu privire la desfășurarea fazei de judecată ce ar contraveni dispozițiilor *Codului de procedură penală*.

4. În ceea ce privește propunerea de modificare a **art. 21 alin. (4)**, având în vedere caracterul personal al răspunderii disciplinare, apreciem că nu se poate institui o abatere disciplinară în sarcina „*conducătorului unității*”, decât în situația în care el este cel care a furnizat informații din dosarele penale.

Apreciem că, terminologic vorbind, nu este potrivită folosirea termenului „*unitate*”, deoarece, potrivit Legii nr. 544/2001, sintagma utilizată este „*autoritățile și instituțiile publice*”.

Precizăm că, potrivit art. 2 alin. (4) din *Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, cu modificările și completările*

¹ art. 127 Caracterul public al dezbatelor
Ședințele de judecată sunt publice, afară de cazurile prevăzute de lege.

ulterioare, „parchetele de pe lângă instanțele judecătorești conduc și supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare.”

În ceea ce privește responsabilitățile/competențele șefilor ierarhici sau organelor ierarhic superioare ale polițiștilor în această materie supunem atenției prevederile art. 8 din Legea nr. 364/2004, potrivit căroră:

„(1) Organele de cercetare ale poliției judiciare își desfășoară activitatea sub conducerea, supravegherea și controlul procurorului, fiind obligate să ducă la îndeplinire dispozițiile acestuia.

(2) Șefii ierarhici pot da polițiștilor care fac parte din poliția judiciară dispoziții și îndrumări în efectuarea activităților de constatare a infracțiunilor și de strângere a datelor în vederea identificării autorilor infracțiunilor și începerii urmăririi penale.

(3) Organele ierarhic superioare ale polițiștilor care fac parte din poliția judiciară nu pot să dea îndrumări sau dispoziții privind cercetarea penală, procurorul fiind singurul competent în acest sens.”

Mai mult, potrivit alin. (1) al art. 7 din Legea nr. 364/2004, „Pentru faptele de indisciplină săvârșite de organele de cercetare penală ale poliției judiciare, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție poate solicita ministrului administrației și internelor declanșarea cercetării prealabile pentru angajarea răspunderii disciplinare.”

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,



Emil BOC

Domnului senator Mircea Dan GEOANĂ

Președintele Senatului